

Ochranné rukavice chránící proti pesticidům - nová norma

Příspěvek upozorňuje na novou normu na ochranné rukavice, které jsou určeny jak pro obsluhu (pracovníky, kteří nakládají přímo s pesticidy), tak i následné pracovníky (kteří vstupují do ošetřených porostů nebo nakládají s ošetřeními plodinami nebo jejich částmi). Tato norma byla vydána Mezinárodní organizací pro normalizaci (ISO) v roce 2019, zapracování do systému norem v ČR je t. č. již v běhu.

Velká část přípravků na ochranu rostlin (*dále jen přípravků*) může být nebezpečná pro zdraví lidí při styku s kůží, přes kůži se vstřebávat do organismu apod. V procesu povolování přípravků jsou tato zdravotní rizika hodnocena a v případě potřeby SZÚ doporučí používání osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) včetně ochranných rukavic (*kromě ochranného oděvu apod.*).

Detailní stanovení určitého typu rukavic (*druh a tloušťku materiálu, popř. minimální dobu průniku materiálem rukavic*) je podle nařízení REACH na dodavateli přípravku na trh, který informace musí uvést v oddíle 8 bezpečnostním listu ¹⁾ daného přípravku a odpovídajícím způsobem i na jeho obalu/etiketě ²⁾.

V roce 2019 byla vydána **norma ISO 18889 Protective gloves for pesticide operators and re-entry workers - Performance requirements**.

Na základě podnětu SZÚ bude podle sdělení České agentury pro standardizaci zapracována do "národních" systému norem. Měla by **vyjít na přelomu 2022-2023** (*formou převzetí originálu*) s *předpokládaným* názvem a označením ČSN EN ISO 18889 **Ochranné rukavice pro pracovníky aplikující pesticidy a pro pracovníky vstupující do prostoru ošetřeného pesticidy - Požadavky na provedení**.

Žadatelé o povolení či držitelé povolení by měli normu zapracovat do svých materiálů pro spotřebitele v dostatečném předstihu. SZÚ ji ve svých hodnoceních začal doporučovat od června 2022 jako alternativu k platné normě ČSN EN ISO 374-1³⁾.

Uživatelé přípravků cca od roku 2023 budou moci při výběru vhodných rukavic od svých dodavatelů OOPP žádat rukavice, které splňují požadavky této normy. Ušetří jim to čas, především při používání různých typů přípravků v dané organizaci.

Rukavice splňující novou normu jsou již nabízeny renomovanými společnostmi v některých zemích EU. V ČR to lze ve větší míře očekávat až po zapracování normy.

"Nová" norma klasifikuje ochranné rukavice (tzv. "proti pesticidům") do 2 kategorií:

1) ochranné rukavice chránící CELÉ RUCE (tj. dlaňovou i hřbetní stranu ruky), které se následně dělí na:

p G2 - pro "vyšší" chemické riziko - pro nakládání s koncentrovanými nebo s naředěnými přípravky;
o rukavice G2 splňují také požadavky na minimální mechanickou odolnost a jsou vhodné pro práce, které vyžadují minimální mechanickou odolnost

o **vhodné pro činnosti typu:** nakládání s přípravkem, ředění a příprava aplikační kapaliny, plnění aplikačního zařízení/tanku, ruční aplikace přípravku, nakládání se zbytky přípravku a kontaminovaným obalem, čištění aplikačního zařízení

p G1 - pro "relativně nízké" chemické riziko - pro kontakt s naředěnými přípravky;

o rukavice nejsou vhodné pro nakládání s koncentrovanými přípravky, nebo kde se očekávají určitá mechanická rizika

o rukavice G1 jsou obvykle na jednorázové použití (!)

o **vhodné pro činnosti typu:** údržba aplikačního zařízení (postřikovačů/rosičů) a trysek, výměna kabinového filtru traktoru nebo krátkodobý kontakt s ošetřenými rostlinami nebo jejich částmi

2) ochranné rukavice chránící ČÁST RUKY (tj. jen dlaň ruky a konečky prstů)

p GR - pro následné pracovníky, kteří jsou v kontaktu uschlými zbytky přípravků, které zůstávají na povrchu rostlin po aplikaci apod. (včetně prací, u kterých jsou určité požadavky i na hmat);

o u těchto rukavic (v rámci certifikace) bylo ověřeno, že ochrana dlaně a konečků prstů je pro tuto činnost dostatečná

o rukavice GR nelze použít pro nakládání s koncentrovanými nebo naředěnými přípravky, protože nechrání celou ruku (včetně hřbetní části)

o rukavice GR mají určité mechanické vlastnosti, které jsou požadovány pro některé úkoly prováděné při opětovném vstupu na ošetřený pozemek

o prodyšný materiál na hřbetu ruky poskytuje určité pohodlí i pro déle trvající práci

o **vhodné pro činnosti typu:** krátká kontrola porostu po ošetření, dále tzv. zelené/kultivační práce v ošetřeném porostu (vyštipování, vyvazování apod.), v určitých případech i pro ruční sběr, nebo-li kontakt s dříve ošetřenými rostlinami nebo jejich částmi (ošetřené osivo, sadba); *připomenutí: při těchto pracích je nutno současně dodržovat ochranné lhůty pro vstup osob nebo pro zelené/kultivační práce, jsou-li stanoveny na etiketě*

Ochranné rukavice (tzv. "proti pesticidům") jsou označeny příslušnými piktogramy:

Kromě některého z výše uvedených piktogramů mohou být tyto rukavice označeny také piktogramem pro chemická nebezpečí (podle ČSN EN ISO 374-1³⁾ - symbol podobný, ale chybí tam "list") nebo pro mechanická rizika (podle ČSN EN 388+A1⁴⁾ - symbol kladiva).

Norma NEŘEŠÍ ochranu proti přípravkům, které se používají při **fumigaci** (plynováním).

Normu ISO 18889 je třeba používat ve spojení s normou ČSN EN ISO 21420 Ochranné rukavice - Obecné požadavky a zkušební metody (z I/2021).

Na závěr je třeba připomenout, že současně platí **norma ČSN EN ISO 27065 na Ochranné oděvy - Požadavky na provedení ochranných oděvů pro pracovníky aplikující pesticidy a pro pracovníky**

vstupující do prostoru ošetřeného pesticidy.

Norma byla vydána v roce 2018 a na trh v ČR již jsou dodávány **oděvy** splňující požadavky normy.
Více informací najdete - [ZDE](#)

Odkazy:

- ¹⁾ nařízení (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky (zkráceně nařízení REACH) - konkrétně novela nařízení Komise (EU) 2020/878, *kteřá řeší požadavky na sestavení bezpečnostních listů*
- ²⁾ nařízení Komise (EU) č. 547/2011, kterým se provádí nařízení EP a Rady (ES) č. 1107/2009, pokud jde o požadavky na označování přípravků na ochranu rostlin
- ³⁾ ČSN EN ISO 374-1 Ochranné rukavice proti nebezpečným chemikáliím a mikroorganismům - Část 1: Terminologie a požadavky na provedení pro chemická rizika
- ⁴⁾ ČSN EN 388+A1 Ochranné rukavice proti mechanickým rizikům

Zpracovala: MUDr. Zdeňka Trávníčková, CSc., SZÚ (verze září 2022)